

Základní škola a Mateřská škola
Kladno, Norská 2633

Základní škola a Mateřská škola Kladno, Norská 2633

tel.: 312682940; fax: 312686329; e-mail: kladno_4zs@volny.cz; IČO 70567981

ABSOLVENTSKÁ PRÁCE

Název práce: Angličtina jako světový jazyk

Jméno: Jiří Rolný

Třída: 9. A

Datum odevzdání: 16. května 2016

Vedoucí učitel: Mgr. Aneta Klemperová

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená absolventská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně pod vedením Mgr. Anety Klemperové. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím se zveřejněním práce na webových stránkách školy a jejím využitím pro potřeby školy.

V Kladně dne: 16. května 2016

Podpis autora:

Poděkování

Rád bych poděkoval paní učitelce Anetě Klemperové za rady, časté konzultace a trpělivost ke mně a této práci.

Anotace

Tuto práci s názvem Angličtina jako světový jazyk jsem vypracoval jako absolventskou práci při ukončení základního vzdělávání na ZŠ a MŠ Kladno, Norská 2633.

Práce je zaměřena hlavně na takzvané anglicismy, příklady anglicismů, historii anglického jazyka. Zabývá se též užitím angličtiny v běžném životě a tím, jak je důležité anglický jazyk znát.

OBSAH

Úvod	4
Historie	5
Můj názor a využití anglicismů	6
Anglicismy v češtině	7
Pravopis anglicismů dle Pravidel českého pravopisu	8
Anglicismy obecně.....	9
Přehled zkratk v tabulkách.....	10
Závěr	11

Úvod

Tuto práci s názvem Angličtina jako světový jazyk jsem si vybral z toho důvodu, že mám velmi kladný vztah k anglickému jazyku a jsem zastánce toho, že by anglický jazyk měl být více rozšířený, než je. Chtěl jsem se dozvědět, co se v historii stalo, když se anglický jazyk tolik rozmohl. Je poměrně zajímavé uvědomit si, že ne vždy angličtina byla jazykem mezinárodním, hlavním prostředkem komunikace mezi jednotlivými národy.

Práce obsahuje nejen vhled do historie a důvody takového rozmachu, ale také zamyšlení nad tím, kde všude se s angličtinou setkáváme a jak důležité je jazyk ovládat. Dále se v této práci dozvíte, jakým způsobem právě angličtina ovlivňuje češtinu a komunikaci v našem mateřském jazyce. Zaměřím se také na slova, která jsou anglická, ale pronikají do české slovní zásoby a my si ani mnohdy neuvědomujeme jejich původ.

Historie

Důležité je zmínit skutečnost, že angličtina dlouhou dobu nebyla nejdůležitějším jazykem na světě. Latina si vždy udržovala své postavení, a proto ve své podstatě fungovala jako dorozumívací prostředek po celém světě, nicméně latinou hovořili vzdělanci a vyšší vrstvy a nikdy se přímo nedostala mezi obyčejné lidi. Ještě v 19. století byla pro komunikaci nejdůležitější francouzština, ale ztráta francouzského velmocenského postavení a naopak politický a ekonomický vzestup USA tuto situaci zvrátil. K tomu pomohlo také Britské impérium, které se na začátku dvacátého století rozkládalo přes čtvrtinu světa, s výjimkou USA.

První anglickou kolonií se stala americká Virginie, po ní následovaly ostrovní kolonie dobyté na Španělských zvláště na Bermudách, Bahamách a Jamajce. Během války o španělské dědictví přibyl v roce 1704 evropský Gibraltar. Po vítězství v „sedmileté válce“ získala Velká Británie francouzská území v Indii a v Severní Americe Kanadu. Anglický jazyk je teď oficiálním nebo dominantním jazykem v 75 oblastech: to vše je odkaz bývalého impéria. Skutečností, že Anglie měla mnoho kolonií, angličtina tedy územně rapidně rozšířila. V Evropě se pak tento jazyk rozšířil zejména z důvodů vývozu a velké moci Anglie, která řídila obchod a udržovala si své prvenství. K obchodu byl nezbytný jeden dorozumívací jazyk a tím se stala právě angličtina.

Můj názor na anglicismy v češtině

Jistě je důležité, když se takovýmto způsobem rozšiřuje anglický jazyk ve světě, když nějakým způsobem angličtina ovlivňuje též český jazyk tím, že rozšiřuje slovní zásobu a znalost i anglických výrazů. Kdyby se svět spojoval jedním jazykem, lépe bychom se dorozuměli.

Nevýhodou je skutečnost, že čeština je určité kulturní bohatství naší země, spojuje národ, je důležitá tím, že nás činí jedinečnými, protože každý národ by měl mít vlastní území, kulturu i vlastní jazyk.

Kromě znalosti našeho mateřského jazyka, kterým hovoříme pouze my a Slováci, Poláci a částečně i Rusové. Anglický jazyk je třeba také znát a umět se v něm dorozumívat. Angličtinu využijeme všude ve světě, jak na dovolené, tak na počítači (internetu), svým způsobem nás všude obklopuje. Je tedy důležité, aby angličtina patřila do základního vzdělávání každého člověka, anglický jazyk by lidé měli znát a učit.

Využití angličtiny na dovolené a jiných cestách do zahraničí

Na dovolené potřebujeme angličtinu téměř vždy, jdeme-li si koupit v zahraničí jízdenku, potřebujeme se samozřejmě domluvit, angličtina se tedy nabízí jako nejsnazší způsob komunikace. Pokud jdeme nakupovat nějaké potraviny, potřebujeme si přečíst, co jíme a ne vždy je vše přeložené do češtiny. S anglickými slovy se setkáváme i při nákupu oblečení – cedulka s velikostmi nebo například “sale“ (sleva), “cash“ (hotovost), “shop“ (obchod), tyto výrazy se objevují mnohokrát i v České republice, ale i všude jinde. Anglický jazyk je pro nás nezbytný.

Anglicismy v češtině

Anglicismus je jazykový prvek přejatý z angličtiny do jiného jazyka, v našem případě do jazyka českého. Mnohé anglické výrazy užíváme v běžné mluvě a jejich význam se natolik rozšířil, že často zastupuje ekvivalent český. Anglicismy se do češtiny dostávaly a stále dostávají ve velkém množství, často však čeština anglické výrazy pravopisně upravuje a gramaticky se anglická slova přizpůsobují našemu jazyku. Mnohdy je totiž skloňujeme a celkově počešťujeme. Svým způsobem ale i angličtina mění celou povahu české věty, a tak můžeme tvrdit, že angličtina též ovlivňuje vývoj češtiny. Angličtinou dnes hovoří velké množství mladé generace. Často tedy písemné i mluvní projevy mladých lidí obsahují anglická slova.

V promluvách a hovorech v češtině se setkáváme s angličtinou nahodilou, kdy užíváme pouze jednotlivá slova v českých větách (například: „Celej den byl hodně *crazy*“, „Půjčil by si mi nějaký *money*?“, „Kolik máš *cash*?“, „Mohl by si mi *helpnout*?“). Anglicky mohou být také celé věty bez použití českých výrazů (například: „*I am very sad today*“, „*I want to have fun*“, „*How are you?*“, „*I won't go to school*“). S oběma případy se setkáme hlavně u mladé generace, protože takový projev působí originálně a ozvláštňuje tím celou diskuzi, lidé si daná slova předávají, proto se tak hojně dostávají do povědomí lidí a ostatní pak zcela chápou význam, aniž by angličtinu plynule ovládali a znali.

V 19. století se do češtiny s průmyslovou revolucí dostaly mnohé výrazy z oblasti techniky (např. Tramway, později tramvaj), v průběhu 20. století pak sportovní termíny (fotbal, volejbal, gól).

Po roce 1990 anglické výrazy významně zasáhly zejména oblast informatiky a výpočetní techniky, reklamy, obchodu a managementu. kromě terminologie začaly do češtiny pronikat i doslovné překlady některých anglických frází a vazeb („určitě“ – "*sure*", „mějte hezký den“ – "*have a nice day*"). Velmi častým jevem je pojmenovávání firem a obchodních, kulturních a sportovních center anglickými názvy (Trilobit bar, Opera-hotel, Rokoko kabaret, Sekt Pavillon)

Pravopis anglicismů dle Pravidel českého pravopisu

Výslovnost – Vezměme si například slovo „Hockey“ : čteme ho „Hokej“. Objevují se nám tu hned dvě pravidla: v angličtině „Y“ čteme v češtině jako „J“ a v angličtině „CK“ čteme v češtině jako „K“ Příklady: [CK] - čteme jako „K“

JACK [džek] - Honza

PUCK [pak] - skřítek

DUCK [dak] – kachna

Slova psaná původním i počeštěním pravopisem

Některá slova zdomácňují postupně, ta můžeme psát původním i počeštěním pravopisem. Např. jachting i jachtink, briefing i brífink, jazz i džez, junta i chunta, runway i ranvej, trust i trast apod.

Zpravidla se **di, ti, ni píše s i**, i když tyto slabiky vyslovujeme tvrdě: diktát, politika, lokomotiva.

- a) Ve slovech, kde se v původním pravopise píše **ae, ai, oe**, zpravidla píšeme **e, é**
- b) Ve slovech, která mají v původním jazyce psanou podobu s **c** [k], píšeme v počeštěné podobě jako **k** (cacao – kakao), **qu** píšeme **kv** (kvinta), **gu – gv** (lingvista), **w –v** (tramvaj), **i/y** [j] (bonsaj), **rh – r** (rododendron), **ck** [k] – **k** (hokej)
- c) Písmena původně zdvojená (**ss, ll, nn, mm** apod.) zjednodušíme: adresa, expres, tenis, buldozer, fotbal.
- d) e.g. – Ve volném překladu znamená **for example**, tedy **například** (např.), a tak se také nejčastěji čte.
- e) etc. – První zkratka vznikla z latinského *et cetera*, což volně přeloženo znamená and so on, tedy **a tak dále** (atd.)

Anglicismy v oblasti počítačové elektroniky

Reproduktor, displej, fax, teletext - odborná terminologie užívaná dnes běžně v každodenní komunikaci. V tomto případě jde o počeštěné anglicismy, ovšem setkáváme se také s myší, plochou nebo tiskárnou, což jsou v podstatě doslovně přeložené anglické výrazy (mouse, screen, printer).

Sport

Většina názvů sportů jsou počeštěné anglicismy (fotbal - football, volejbal - volleyball, basketbal - basketball, hokej - hockey, tenis – tennis), z nichž některé sice mají české ekvivalenty (kopaná, odbíjená, košíková), ovšem mladý člověk upřednostňuje modernější anglicismus. Také v denním tisku, v televizi či rádiu téměř vždy uslyšíte o fotbalu, ne o kopané.

Většinou počeštěné anglicismy se objevují také u názvů způsobů hry u různých sportů (bekhend, ofenzíva, defenzíva, bek, centr). Důvodem je opět mezinárodnost a přesnost označení.

Anglicismy v oblasti hudby a filmu

Oblast hudby a filmu patří mezi zájmy téměř každého mladého člověka. Obě oblasti jsou protkány nejrůznějšími anglicismy ať už v původní (popstar, superstar, promotion, trailer), nebo počeštěné podobě (dabing, kamera, singl). Anglickým názvům zejména v oblasti hudby snad ani není možné se vyhnout, protože názvy většiny žánrů (snad až na klasickou hudbu) se nepřekládají (rock, pop, heavy metal, rap, blues, jazz).

Anglicismy obecně

Sport: Nedovolená hra vysokou holí - high stick, hákování – hooking, krosček – cross - checking, bodyček – body-checking

Obecně: byznys – business, džus – juice, víkend – weekend, “mač” – match, “kouč” – coach

Příklady slov, která používám já: maybe – možná, no idea – žádný nápad (nemám ponětí), sorry – omlouvám se a spoustu dalších slov, které používají i moji vrstevníci, tady je pár z nich: “skrýn” – screen, “pýrsing” – piercing, hakisak - Hacky Sack

Anglicismy využívají i zkratky: btw – mimochodem (by the way), cya – zatím (see you later), ok – dobře (okay), acc – account (účet), AFK – away from keyboard (nejsem tu), CC – čau čau, cg - Congratulations (gratuluji), THX – děkuju (thanks), sry – promiň (sorry), 4u – pro tebe (for you), NP – nevadí (no problem), F2play – zdarma hrát (free to play) a další.

V češtině jsou také nějaké zkratky: Nz – není zač, Jn – jo no, jj – jojo, nwm- nevím, cs – čus, nmz – nemáš zač a spoustu dalších

Přehled zkratk v tabulkách

Anglické zkratky:	Význam anglicky	Význam česky
btw	by the way	mimochodem
cya	see you later	zatím
cg	congratulations	gratuluji
thx	thanks	děkuji
4u	For you	Pro tebe
np	nevadí	No problem

České zkratky:	Význam česky
nz	Není zač
jj	jojo
nwm	nevím
nmz	Nemáš zač

Závěr

Když jsem si vybral tuto práci, netušil jsem, že bych se mohl dozvědět takové věci. Práce mě bavila, jelikož jsem získal dost informací o jazyku, který mám moc rád. Ale na druhou stranu mě absolventská práce nebavila, jako většinu mých vrstevníků. Teď na angličtinu jako takovou pohlížím docela dost jinak. Dříve jsem ji bral jako obyčejný jazyk. Když jsem měl tu možnost a dozvěděl jsem se o ní více, jako například historii nebo její používání ve světě, přijde mi, jako bychom měli všichni mluvit anglicky i přesto, že každá země je svým jazykem výjimečná.